

Talk to me- języki w UE

UE charakteryzuje się różnorodnością kulturową i językową, a języki używane w krajach Unii stanowią istotną część jej dziedzictwa kulturowego. W związku z tym UE w swoich programach i w pracach swoich instytucji wspiera wielojęzyczność.

W UE obowiązują 24 języki urzędowe: angielski, bułgarski, chorwacki, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski i włoski. Za każdym razem, gdy do Unii przystępowały nowe kraje, ich języki urzędowe stawały się językami urzędowymi UE.

Daty wprowadzenia kolejnych języków urzędowych:

- 1958 r.: francuski, niderlandzki, niemiecki i włoski
- 1973 r.: angielski i duński
- 1981 r.: grecki
- 1986 r.: portugalski i hiszpański
- 1995 r.: fiński i szwedzki
- 2004 r.: czeski, estoński, litewski, łotewski, maltański, polski, słowacki, słoweński i węgierski
- 2007 r.: bułgarski, irlandzki i rumuński
- 2013 r.: chorwacki

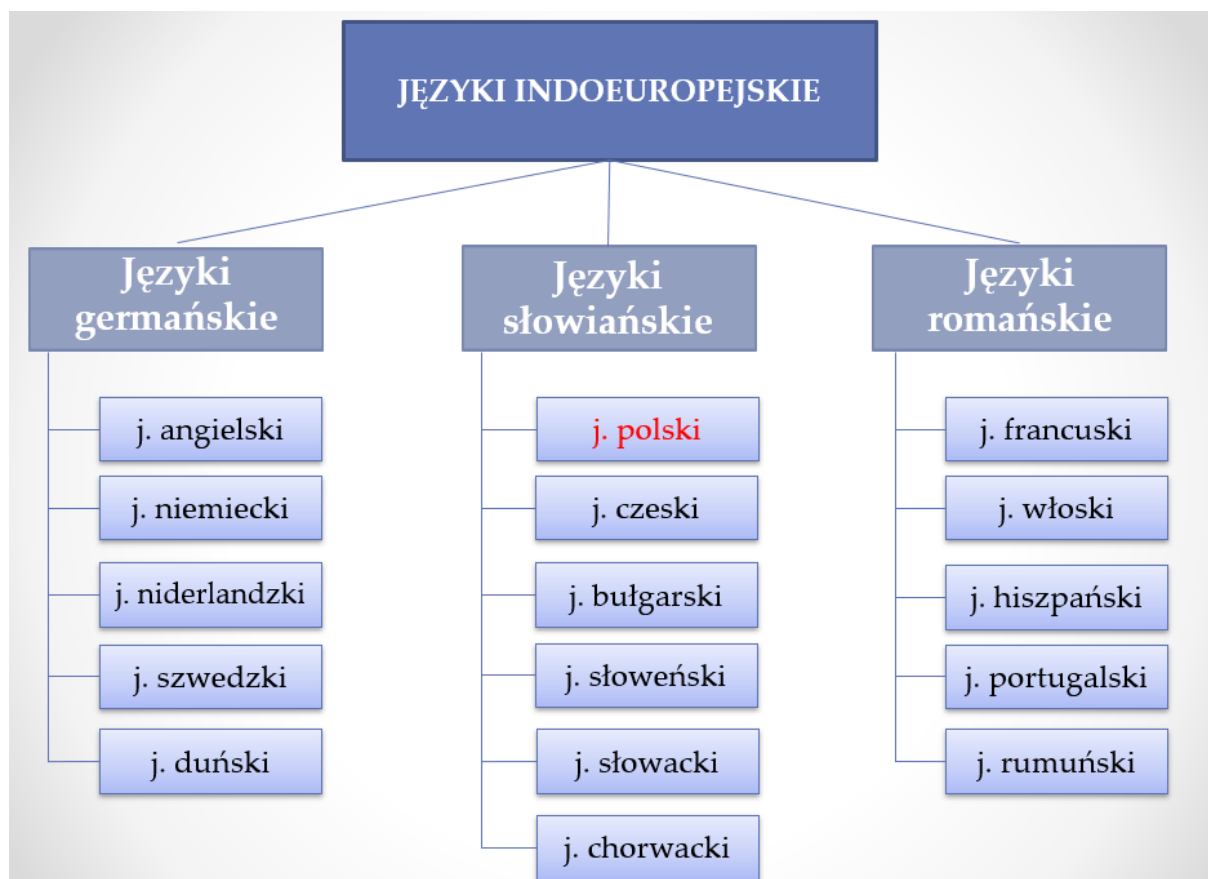
EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 9/2022 wrzesień 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

Większość języków urzędowych UE należy do rodziny języków INDOEUROPEJSKICH.

Grupami językowymi skupiającymi największą liczbę języków urzędowych UE są: germańska, słowiańska i romańska. Poza tym dwa języki urzędowe należą do grupy bałtyckiej (litewski i łotewski), natomiast język grecki należy do grupy języków helleńskich, a język irlandzki do grupy języków celtyckich.

Tylko 4 języki urzędowe UE nie należą do rodziny języków indoeuropejskich. Są to:

- język węgierski (rodzina języków uralskich)
- język fiński (rodzina języków uralskich)
- język estoński (rodzina języków uralskich)
- język maltański (rodzina języków afroazjatyckich)

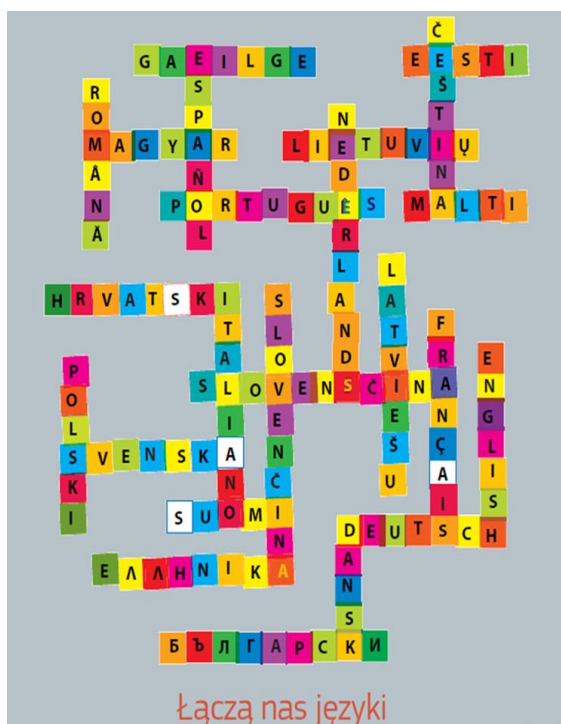
Wielojęzyczność w UE

Wielojęzyczność jest jedną z zasad leżących u podstaw UE. Celem polityki wielojęzyczności jest:

- porozumiewanie się z obywatelami w ich języku ojczystym,
- ochrona różnorodności językowej w Europie,
- promowanie nauki języków obcych w Europie.

Wielojęzyczność jest zapisana w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej: obywatele UE mają prawo kontaktować się z instytucjami UE w dowolnym spośród 24 języków urzędowych, a instytucje UE mają obowiązek udzielić odpowiedzi w tym samym języku. Akty prawne i ich streszczenia dostępne są we wszystkich językach urzędowych UE. Posiedzenia Rady Europejskiej i Rady Unii Europejskiej są tłumaczone na wszystkie języki urzędowe UE. Podczas swoich wystąpień w Parlamencie Europejskim posłowie mogą posługiwać się dowolnym językiem urzędowym Unii Europejskiej. Tłumacze ustni i tłumacze pisemni dbają o to, by wypowiedzi ustne i teksty były dostępne we wszystkich 24 językach urzędowych UE.

Przepisy dotyczące użycia języków w instytucjach UE zostały ustanowione przez Radę. Zasady te oparte na art. 342 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zostały ustanowione w rozporządzeniu, zgodnie z którym instytucje posługują się 24 językami urzędowymi i roboczymi. Wśród tych języków znajduje się język angielski, pomimo wystąpienia Wielkiej Brytanii z UE. Język angielski pozostaje językiem urzędowym i roboczym instytucji Unii, dopóki jest wymieniony jako taki w rozporządzeniu nr 1. Jest to również jeden z języków urzędowych w Irlandii i na Malcie. W rozporządzeniu określono także zasady dotyczące języków, w których należy sporządzać i publikować akty prawne oraz języki dokumentów przesyłanych między instytucjami UE a obywatelami lub między instytucjami a krajami UE.

Różnorodność językowa i uczenie się języków wnoszą istotny wkład w projekt integracji europejskiej i są odzwierciedleniem motto UE „Zjednoczeni w różnorodności”. Języki przybliżają bowiem kulturę innych krajów i umożliwiają porozumiewanie między kulturami. Znajomość języków obcych odgrywa natomiast ważną rolę w zwiększaniu szans na zatrudnienie i mobilności. Unia Europejska podkreśla, że wielojęzyczność sprzyja poprawie konkurencyjności unijnej gospodarki, dlatego znajomość języków obcych jest traktowana priorytetowo w UE.

W konkluzjach Rady w sprawie wielojęzyczności i rozwijania kompetencji językowych państwa członkowskie zobowiązały się do zacieśnienia współpracy w dziedzinie wielojęzyczności i do poprawy skuteczności nauczania języków obcych w szkołach.

Komisja Europejska współpracuje z rządami krajowymi, aby zrealizować ambitny cel – każdy Europejczyk powinien nauczyć się co najmniej dwóch języków obcych i naukę tę rozpocząć już od najmłodszych lat. Wizję tę szefowie państw i rządów UE potwierdzili w propozycji utworzenia europejskiego obszaru edukacji. Poparcie dla tego celu wyrażono ponownie w konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia 2017 r.

W odpowiedzi na to wezwanie ze strony państw członkowskich do priorytetowego traktowania wielojęzyczności w projekcie integracji europejskiej Komisja:

- podejmuje działania zalecane we wniosku dotyczącym zalecenia Rady w sprawie kompleksowego podejścia do nauczania i uczenia się języków. Należy do nich współpraca z państwami członkowskimi i wiodącymi ekspertami w dziedzinie edukacji językowej z myślą o unowocześnieniu nauczania języków i zwiększeniu jego efektywności;
- dokłada większych starań na rzecz kształtowania polityki opartej na dowodach, zwiększa skuteczność unijnego prawodawstwa w zapewnianiu dóbr publicznych, takich jak spójne, wielojęzyczne społeczeństwo.

Działania są wspierane poprzez:

- współpracę z Radą Europy i jej Europejskim Centrum Języków Nowożytnych, którego głównym celem są innowacje w nauczaniu języków. Ponieważ wiele systemów edukacji

EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 9/2022 wrzesień 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

nie stosuje wspólnych metod oceny, wysiłki na rzecz poprawy nauczania języków powinny być skoordynowane z rozwojem nowoczesnych metod oceny,

- programy nauczania języków, testy i egzaminy powiązane z inicjatywą dotyczącą europejskiego systemu opisu kształcenia językowego (RELANG) mające na celu głównie wspieranie władz oświatowych w dopasowaniu egzaminów językowych do poziomów zaawansowania według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego. Druga oś tej współpracy polega na wspieraniu wielojęzycznych klas, które mają pomóc młodym migrantom w integracji i osiągnięciu jak najlepszych wyników w nauce,
- współpracę z dostawcami usług językowych w instytucjach europejskich, zwłaszcza departamentami tłumaczeń pisemnych i ustnych Komisji, aby promować kształcenie i szkolenie lingwistów,
- wyróżnianie Europejskim Znakiem Innowacyjności w zakresie Nauczania Języków Obcych osób i projektów wspierających rozwój innowacyjnych technik nauczania języków.

Europejski Dzień Języków

26 września obchodzony jest Europejski Dzień Języków. Podstawowe cele Europejskiego Dnia Języków to ukazanie opinii publicznej znaczenia uczenia się i nauczania języków, jak również konieczności urozmaicenia oferty językowej w celu szerzenia idei wielojęzyczności oraz porozumienia pomiędzy różnymi kulturami.

Pierwsza edycja Europejskiego Dnia Języków, zorganizowana w 2001 roku wspólnie przez

Radę Europy oraz Unię Europejską, odniosła ogromny sukces, wzbudzając zainteresowanie milionów ludzi w 45 uczestniczących w tym wydarzeniu krajach. W ramach obchodów Dnia Języków podnoszono zalety językowej różnorodności Europy oraz propagowano uczenie się języków.

Europejski Dzień Języków jest obchodzony zarówno przez władze państw członkowskich, jak i przez potencjalnych partnerów:

- decydentów (obejmując na przykład panele dyskusyjne czy opracowywanie konkretnych rozwiązań w dziedzinie polityki językowej);
- obywateli (budowanie publicznej świadomości na temat ogólnych założeń Dnia Języków, włączając w to znaczenie uczenia się języków przez całe życie, niezależnie od wieku osób uczących się lub miejsca nauki: w instytucjach edukacyjnych czy w miejscu pracy itd.);
- w ramach wolontariatu (konkretne działania podejmowane przez i/lub na potrzeby organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, przedsiębiorstw itd.).

W ramach obchodów Europejskiego Dnia Języków do Europejczyków kierowany jest apel o podejmowanie nauki większej liczby języków i to niezależnie od wieku uczących się oraz formy kształcenia – szkolnej czy pozaszkolnej. Rada Europy w przekonaniu, że różnorodność językowa stanowi narzędzie, dzięki któremu możliwe jest osiągnięcie większego wzajemnego zrozumienia pomiędzy poszczególnymi kulturami, oraz że różnorodność językowa stanowi kluczowy czynnik bogatego dziedzictwa kulturowego naszego kontynentu, podejmuje starania mające na celu promowanie wielojęzyczności na terenie całej Europy.

Ciekawostki językowe

Czy wiecie, że...?

- Na świecie jest dziś między 6000 a 7000 języków; używa ich 7 miliardów ludzi, zamieszkałych na terenie 189 państw.
- W samej Europie funkcjonuje około 225 rodzimych języków, co stanowi mniej więcej 3% liczby wszystkich języków świata.
- Najwięcej ze wszystkich języków świata funkcjonuje na terenie Azji i Afryki.

EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 9/2022   wrzesień 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

- Co najmniej połowa światowej populacji jest dwu- lub wielojęzyczna.
- W codziennym życiu Europejczycy coraz częściej mają do czynienia z językami obcymi. Istnieje zatem potrzeba wzbudzenia wśród obywateli Europy większego zainteresowania językami obcymi.
- Zakres słownictwa wielu języków obejmuje 50 000 lub więcej słów, lecz poszczególni użytkownicy języków zazwyczaj znają i wykorzystują ledwie ułamek całkowitego zasobu słów – w codziennych rozmowach ludzie cały czas stosują te same kilkadziesiąt słów.
- Języki pozostają ze sobą w nieustającej interakcji, wpływając na siebie wzajemnie na wiele sposobów: język angielski czerpał niegdyś liczne zapożyczenia wyrazów i sformułowania z innych języków, dzisiaj zaś języki europejskie zapożyczają wiele słów z języka angielskiego.
- W pierwszym roku życia dziecko wydaje szeroką gamę dźwięków: w końcu pierwszego roku życia pojawiają się pierwsze zrozumiałe słowa; w wieku trzech lat dziecko formułuje zdania złożone, a w wieku lat pięciu dysponuje już zasobem kilku tysięcy słów.
- Język ojczysty to zazwyczaj język, który znamy najlepiej i najczęściej z niego korzystamy. Istnieją jednak osoby „doskonale dwujęzyczne”, które potrafią posługiwać się równie biegle dwoma językami. Zazwyczaj jednak osoby dwujęzyczne nie wykazują się idealną biegłością w obu językach.
- Wielojęzyczność niesie liczne korzyści: ułatwia uczenie się kolejnych języków, wpływa pozytywnie na proces myślenia i sprzyja kontaktom z innymi ludźmi i kulturami.
- Dwujęzyczność oraz wielojęzyczność niosą za sobą także pewne korzyści natury ekonomicznej: osobom mówiącym w kilku językach łatwiej jest znaleźć pracę, zaś przedsiębiorstwa wielojęzyczne są bardziej konkurencyjne niż przedsiębiorstwa monojęzyczne.
- Języki są ze sobą powiązane w taki sam sposób, jak powiązani są członkowie rodziny. Większość języków europejskich należy do wielkiej rodziny indoeuropejskiej.
- Większość języków Europy podzielić można na trzy rodziny: języki germańskie, romańskie i słowiańskie.
- Rodzina języków germańskich obejmuje między innymi języki duński, norweski, szwedzki, islandzki, niemiecki, niderlandzki, angielski i jidysz.
- Rodzina języków romańskich obejmuje między innymi język włoski, francuski, hiszpański, portugalski i rumuński.
- Rodzina języków słowiańskich obejmuje między innymi język rosyjski, ukraiński, białoruski, polski, czeski, słowacki, słoweński, serbski, chorwacki, macedoński i bułgarski.
- Większość języków europejskich opiera się na alfabecie łacińskim. Niektóre języki słowiańskie opierają się na cyrylicy. Grecki, jidysz, ormiański i gruziński posiadają własny alfabet.
- W większości krajów Europy istnieje kilka języków regionalnych czy języków mniej-

EUROPE DIRECT
Poznań

BIULETYN 9/2022   wrzesień 2022 r.

EUROPE DIRECT Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

szości – niektóre z nich zyskały nawet status oficjalny.

- Języki pozaeuropejskie często używane na terytorium Europy to arabski, chiński oraz hindi; każdy z nich dysponuje własnym systemem zapisu słów.
- W skutek napływu imigrantów oraz uchodźców Europa staje się coraz bardziej wielojęzyczna. W samym tylko Londynie mówi się w około 300 językach (arabski, turecki, kurdyjski, języki berberyjskie, hindi, pendżabski itd.).

Źródło:

<https://edl.ecml.at/Home/tabid/1455/language/pl-PL/Default.aspx>

<https://education.ec.europa.eu/pl/focus-topics/improving-quality/multilingualism/about-multilingualism-policy>

https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/languages_pl

Przygotował:

EUROPE DIRECT Poznań

przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu

al. Niepodległości 2, 61-874 Poznań

tel. 61 8521670,

e-mail: europedirect-poznan@irpoznan.com.pl,   www.europe-direct.poznan.pl

**Współfinansowane przez
Unię Europejską**